

2017

SANSKRIT

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer each of the following questions by writing only the actual correct words : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ প্ৰত্যেকটোৰ উত্তৰত কেৱল প্ৰকৃত আৰু শুদ্ধ শব্দ লিখাঁ :

- (a) The *Bhāṭṭikāvya* is divided into four / six / ten Sections (কাণ্ডস).
(Write the correct word only)

‘ভট্টিকাব্য’খন চাৰিটা / ছয়টা / দহটা কাণ্ডত বিভক্ত।

(কেৱল শুদ্ধ শব্দটো লিখাঁ)

- (b) Who is meant by জামদগ্ন্য?

‘জামদগ্ন্য’ৰ দ্বাৰা কাক বুজোৱা হৈছে?

- (c) Who did kill তাড়কা?

তাড়কাক কোনে বধ কৰিছিল?

- (d) How many Pravāhas are there in the *Satī Jayamatī Kāvya*?

‘সতী জয়মতী’ কাব্যত কিমানটা প্ৰবাহ আছে?

- (e) Give the Sanskrit equivalent of ‘लसतु’.

‘लसतु’ পদৰ সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ দিয়া।

- (f) Who is meant by नारकेय?

‘নাৰকেয়’ৰ দ্বাৰা কাক বুজোৱা হৈছে?

(g) Write a name of a festival connected with the agriculture of Assam.

অসমৰ কৃষিকৰ্মৰ লগত জড়িত এটি উৎসৱৰ নাম লিখাঁ।

(h) “অসমীয়াসংস্কৃতিৰেব অসমীয়াজাতীয়জীবনস্য _____।”

Fill in the blank.

খালী ঠাই পূৰণ কৰাঁ।

(i) Who is the author of the lesson ‘প্রদূষণসমস্যা’?

‘প্রদূষণসমস্যা’ শীৰ্ষক পাঠটিৰ লিখক কোন?

(j) Write any one cause of water pollution as you find in your lesson ‘প্রদূষণসমস্যা’.

‘প্রদূষণসমস্যা’ নামৰ পাঠটিত পোৱা ধৰণে জল প্রদূষণৰ যি কোনো এটি কাৰণ লিখাঁ।

2. Answer the following questions (the answers must be in sentence):

2×7=14

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰাঁ (উত্তৰবোৰ বাক্যত হ’ব লাগিব):

(a) Quote from memory any one verse from *Bhāṭṭikāvya*, Canto II, that does not occur in the question paper.

প্ৰশ্নকাকতত উদ্ধৃত নোহোৱা যি কোনো এটা শ্লোক ‘ভট্টিকাৱ্য’ৰ দ্বিতীয় সৰ্গৰ পৰা মুখস্থ লিখাঁ।

(b) Name the two books in Assamese written by Bhavadeva Bhāgavatī.

ভৰদেৱ ভাগৱতীয়ে অসমীয়াত লিখা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।

(c) Write the names of two books in which ancient Assamese arts and paintings were published.

প্ৰাচীন অসমীয়া চিত্ৰকলা প্ৰকাশিত হোৱা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।

(d) Write the names of two ancient temples with their locations as mentioned by the writer in the lesson ‘অসমীয়াসংস্কৃতিঃ’.

‘অসমীয়াসংস্কৃতিঃ’ নামৰ পাঠটিত লেখকে উল্লেখ কৰা ধৰণে দুটা পুৰণি মন্দিৰৰ নাম অৱস্থিত স্থানেৰে সৈতে লিখাঁ।

(e) Mention two major causes of earth pollution.

ভূমি প্ৰদূষণৰ দুটা মুখ্য কাৰণ উল্লেখ কৰাঁ।

(f) Mention two measures suggested by the author to stop water pollution in the lesson ‘প্রদূষণসমস্যা’.

‘প্রদূষণসমস্যা’ নামৰ পাঠটিত জল প্ৰদূষণ নিৰাৰণৰ হকে লেখকে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা দুটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰাঁ।

(g) Write two bad effects of air pollution.

বায়ু প্ৰদূষণৰ দুটা কুফল লিখাঁ।

3. Translate the following :

4×2=8

তলত দিয়াবোৰ অনুবাদ কৰাঁ :

(a) त्रयोदशशतिकायां ब्रह्मपुत्रोपत्यकायां चुकाफानामकेन आहोमनृपतिना राज्यं स्थापितम्। तदारभ्य भौगलिकभावेन जातमसमराज्यं, जाता चासमीया संस्कृतिः। अवश्यम् असमीयासंस्कृतिः इत्याख्याप्राप्तेः कतिपय सहस्र वर्षपूर्वैभ्यः एव अस्य संस्कृतिवृक्षस्य मूलस्योद्गमो बभूव।

Or / अथवा

एवं क्रमेण संस्कृतिरियं प्राचीनयुगस्य मध्यभागत एव प्रगतिं प्राप। ख्रीष्टीय-सप्तमशतिकाया नृपस्य भास्करवर्मणोऽन्येषाञ्च राज्ञां निधानपुरादिविभिन्नताग्रशासनेभ्य इयमैतिहासिकी प्रगतिः ज्ञातुं शक्यते। अस्मिन्नेव युगे मठ-मन्दिर-दुर्ग-नगरादिनिर्माणे भास्कर्यस्थापत्ययोरुन्नतं रूपं प्रकाशमायाति।

(b) पृथिव्या भूभागो जलभागो वायुमण्डलञ्च यदा अशुद्धानां पदार्थानां संयोगाद् दूषितानि भवन्ति तदेव प्रदूषणमुच्यते। आधुनिकयुगे प्रदूषणसमस्या जगतो महती समस्या सञ्जायते। विज्ञानस्यापप्रयोगस्तथा लोकानां समाजचेतनताया अभावः प्रदूषणस्य प्रधाने कारणे भवतः।

Or / अथवा

आधुनिकयुगे नदीजलस्य प्रदूषणं प्रबलां समस्यां जनयति। न केवलं भारतवर्षेषु अपि तु पाश्चात्यदेशेष्वपि इयमेका अतिगभीरा समस्या। ईलण्डदेशे थेमस् नद्या जलं बहुधा प्रदूषितं भवति। इदं टि. एस्. इलियट्महोदयेन स्वग्रन्थे उल्लिखितमस्ति।

4. Explain any two of the following with reference to the context (taking one from each Group) : 6×2=12

प्रसङ्ग-सङ्गति देखुराई तलर थि कोनो दुखोरा व्याख्या कर्वा (प्रतिटो शाखा पवा एखोराकै) :

GROUP—A / क—शाखा

- (a) दत्तावधानं मधुलेहिगीतौ प्रशान्तचेष्टं हरिणं जिघांसुः।
आकर्णयन्नुत्सुकहंसनादान् लक्ष्ये समाधिं न दधे मृगावित्॥
- (b) क्षुद्रान् न जक्षुर्हरिणान् मृगेन्द्रा विशश्वसे पक्षिगणैः समन्तात्।
नन्नम्यमानाः फलदित्सयेव चकाशिरे तत्र लता विलोलाः॥

GROUP—B / थ—शाखा

- (c) कृतमुनिजनवासो ब्रह्मणः सृष्टिवर्यः
सुजलसुफलपूर्णः पूतरत्नप्रकृष्टः।
विविधविभवधन्यः पर्वतैरीक्ष्यमाणः
स्मरति परमभाग्यं कामरूपप्रदेशः॥
- (d) नहि सरति भवेऽस्मिन् स्वेच्छया कोऽपि देही
प्रभवति किल तस्मिन् विश्वपो विश्वमूर्तिः।
अथ विधिनियमात्ता देवता दिव्यरूपा
नृपपदमधिचक्रुः श्यानदेशे प्रसिद्धे॥

5. Answer the following questions :

तलर प्रश्नबोबर उतर दिर्या :

(a) Write how Rāmacandra was received by the hermits after his arrival at the hermitage of Viśvāmitra. 4

विश्वामित्रर आश्रमत उपस्थित होराब पिछत ऋषि-मुनिसकले रामचन्द्रक केनेदरे अडार्थना जनाईछिल, लिखाँ।

Or / अथवा

Give a description about Mithilā as you find in the lesson *Bhattikāvya*.

‘भट्टिकार्य’ नामर पाठटित पोरा धरणे मिथिलाब वर्णना दिर्या।

(b) Write in your own words about the life and literary activities of Bhavadeva Bhāgavatī. 4

भरदेर भागरतीब जीरन आर साहित्यकृतिब विषये निजब भाषात लिखाँ।

Or / अथवा

Write in brief about the Āhom king Cukāphā as depicted in the *Satī Jayamatī Kāvya* of Bhavadeva Bhāgavatī.

भरदेर भागरतीब ‘सती जयमती’ कार्यात वर्णना कबाब दरे आहोम नृपति चुकाफाब विषये चमूकै लिखाँ।

(c) “बहुवर्णयं संस्कृतिः महत्याः विशालायाश्च भारतीयसंस्कृतेः शाखाविशेषैव।”

Discuss in brief. 6

चमूकै आलोचना कर्वा।

Or / अथवा

“असमीयजनानामनुष्ठानानि उत्सवा वा चतुर्विधा इति वक्तुं शक्यन्ते।”

Discuss the statement of the writer.

लेखकब एई उक्तिटो आलच कर्वा।

(d) What are the measures suggested by the author to stop air pollution?

6

বায়ু প্ৰদূষণ নিৰাৰণৰ বাবে লেখকে কি কি ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে?

Or / অথবা

Discuss the bad effects of earth pollution.

ভূমি প্ৰদূষণৰ কুফলসমূহ আলোচনা কৰা।

6. Write notes on (any three) :

2×3=6

টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

মৌখিকসাহিত্য ; কাতিবিহু ; অংকীয়ানাট ; বৰগীত ; পুত্ৰলিকানৃত্য।

7. Answer any five of the following questions :

4×5=20

তলৰ যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Decline any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ শব্দৰূপ লিখা :

(i) सखि in द्वितीया plural

सखि द्वितीयाৰ বহুবচনত

(ii) पितृ in चतुर्थी singular

पितृ चतुर्थीৰ একবচনত

(iii) लता in तृतीया singular

लता तृतीयाৰ একবচনত

(iv) पथिन् in पञ्चमी dual

पथिन् पञ्चमीৰ দ্বিবচনত

(v) अस्मद् in षष्ठी plural

अस्मद् षष्ठीৰ বহুবচনত

(vi) सर्व (पुं) in प्रथमा dual

सर्व (पुं) प्रथमाৰ দ্বিবচনত

(b) Conjugate any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ধাতুৰূপ লিখা :

(i) √दृश् in लृट् second person plural

√दृश् लृट् लकारৰ মধ্যম পুৰুষৰ বহুবচনত

(ii) √क्रीड् in लट् first person singular

√क्रीड् लट् लकारৰ উত্তম পুৰুষৰ একবচনত

(iii) √स्मृ in लोट् third person dual

√स्मृ लोट् लकारৰ প্ৰথম পুৰুষৰ দ্বিবচনত

(iv) √हन् in लृट् second person plural

√हन् लृट् लकारৰ মধ্যম পুৰুষৰ বহুবচনত

(v) √दा in विधिलिङ् third person singular

√दा विधिलिङ् लकारৰ প্ৰথম পুৰুষৰ একবচনত

(vi) √ग्रह् in लट् third person dual

√ग्रह् लट् लकारৰ প্ৰথম পুৰুষৰ দ্বিবচনত

(c) Give the resultant forms of any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ নিষ্পন্ন হোৱা ৰূপ লিখা :

√कृ + ष्यत् ; √गै + शतृ ; √विद् + शानच् ; उय-√गम् + ल्यप् ;

√दा + क्तवत् ; √ह् + तुमुन्।

(d) Substitute single words for any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰা :

दानुम् इच्छति ; पुनः पुनः पठति ; ग्रहनं करोति ; आत्मनः पुनमिच्छति ;

विश्वामित्रस्य अपत्यं पुमान् ; मनसि भवम्।

(e) Write a note on the use of णिच् affix with examples.

णिच् प्रत्ययब्यवहारब उदाहरणसह लिखीं ।

(f) Write the differences between कृत् and तद्धित suffixes with examples.

कृत् आरु तद्धित प्रत्ययब्यवहार थका पार्थक्य उदाहरणसह बुझाई लिखीं ।

8. Translate into Sanskrit any five of the following :

2×5=10

तलब यि कोनो पाँचटाब संस्कृतलै अनुवाद कर्बा :

(a) Amaraśakti was the king of Mahilāropya.

अमरशक्ति महिलाबोप्यब बजा आछिल ।

(b) Viṣṇuśarmā wrote the *Pañcatantra*.

विष्णुशर्माह 'पञ्चतन्त्र' बचना कबिछिल ।

(c) Travelling gives pleasure to mind.

त्रमणे मनत आनन्द दिये ।

(d) The boy wishes to cross the river.

ल'बाजने नदीखन पार ह'बलै इच्छा कबिछे ।

(e) A king protects his subjects from danger.

बजाह प्रजाक विपदब पबा बरुणा कबे ।

(f) Have you read the *Abhijñānaśakuntalam*?

तुमि 'अभिज्ञानशकुन्तलम्'खन पढिछाने ?

(g) Do not boast of your men, money and youth.

तुमि तोमाब धन, जन आरु यौवनक लै गर्ब नकबिवा ।

***